

Dokument 7:1

**Særskilt melding fra Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-,
overvåkings-, og sikkerhetstjeneste (EOS-utvalget) om ulovlig lagring
av data ved E-tjenestens bruk av metoden tilrettelagt innhenting (TI)**

Til Stortinget

I henhold til lov 3. februar 1995 nr. 7 om kontroll med etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-kontrolloven) § 17 tredje ledd avgir EOS-utvalget melding til Stortinget om ulovlig lagring av data ved E-tjenestens bruk av metoden tilrettelagt innhenting (TI).

Meldingen er ugradert, jf. EOS-kontrolloven § 17 tredje ledd. Om informasjonen er sikkerhetsgradert skal etter sikkerhetsloven avgjøres av den som har utstedt informasjonen.

Etterretningstjenesten har blitt forelagt meldingsteksten for en vurdering av innholdet. Etterretningstjenesten er også gitt anledning til å kontrollere at det ikke er feil eller misforståelser i beskrivelsen av faktiske forhold.

Oslo, 11. november 2025

Grete Faremo

Kristin Krohn Devold

Jan Arild Ellingsen

Olav Lysne

Hege Solbakken

Åsa Elvik

Geir Sunde Haugland

Henrik Gudmestad Magnusson

1. EOS-utvalgets legalitetskontroll av E-tjenestens metode tilrettelagt innhenting

EOS-utvalget utfører en legalitetskontroll av EOS-tjenestene, de såkalte hemmelige tjenestene. Formålet med utvalgets kontroll er å klarlegge om og forebygge at noens rettigheter krenkes, å påse at tjenestenes virksomhet ikke utilbørlig skader samfunnets interesser og at den holdes innenfor lov, direktiver og ulovfestet rett. Dette mandatet kommer til uttrykk i EOS-kontrollloven.

Stortinget har presisert at utvalget har en særlig rolle i kontrollen med E-tjenestens tilrettelagte innhenting av grenseoverskridende elektronisk kommunikasjon, forkortet tilrettelagt innhenting eller TI. Denne særlige rollen kommer blant annet til uttrykk i Lov om Etterretningstjenesten (e-loven) § 7-11, som gir utvalget i oppgave å føre en løpende kontroll med E-tjenestens etterlevelse av bestemmelsene i e-lovens kapittel om TI.

Denne metoden innebærer at E-tjenesten kan innhente elektronisk kommunikasjon som krysser Norges grense i fiberkabler i form av for eksempel e-poster, telefoni eller internettrafikk. Utvalget kontrollerer blant annet hvilken informasjon E-tjenesten henter inn gjennom metoden, hvilke søk tjenesten foretar og at tjenesten holder seg innenfor rammene i rettens kjennelser.

Utvalget rapporterer årlig til Stortinget gjennom en årsmelding. Utvalget kan også avgi særskilt melding til Stortinget dersom det «er avdekket forhold som Stortinget straks bør kjenne til», jf. EOS-kontrollloven § 17 tredje ledd. Det er en etablert praksis at utvalget også avgir meldinger til Stortinget om saker av et visst omfang og viktighet. Dette er en slik sak.

EOS-utvalget besluttet i oktober 2025 å avgi en særskilt melding om ulovlig lagring av data fra TI.

2. Den særskilte meldingens bakgrunn

Som en del av utvalgets kontroll med TI, stilte utvalget 20. desember 2024 spørsmål til E-tjenesten om innretningen på tjenestens metadatalagring og forholdet til e-loven. Utvalget mottok svar 4. februar 2025, og temaet ble deretter behandlet ved flere av utvalgets påfølgende inspeksjoner av E-tjenesten der E-tjenesten blant annet orienterte om utfordringer med metadatalagringen. E-tjenesten informerte i begynnelsen av september 2025 utvalget om at tjenesten besluttet å stanse deler av systemet for metadatalagring i TI. Utvalget stilte deretter oppfølgingsspørsmål om temaet i brev 11. september 2025, og mottok svar på disse 30. september 2025.

Utvalget sendte 14. oktober 2025 en avsluttende uttalelse til E-tjenesten. Vedlagt tjenestens tilbakemelding 31. oktober 2025 på graderingsspørsmålet var en ugradert redegjørelse tjenesten ønsket å ha som vedlegg til utvalgets særskilte melding. Den følger som vedlegg 1 til meldingen.

3. De aktuelle rettslige rammene for utvalgets uttalelse til E-tjenesten

Innenfor TI skiller e-loven mellom metadata og innholdsdata. Metadata er definert i e-loven § 7-7, der det fremgår at «[m]ed metadata menes data som beskriver annen data eller som inneholder ekstra informasjon knyttet til data, blant annet data som beskriver formatet på innholdet, hvem som er avsender og mottaker, eller kommunikasjonens størrelse, posisjon, tidspunkt eller varighet». Innholdsdata defineres i e-loven § 7-9, der det fremgår at «[i]nnholdsdata er data som ikke er metadata.»

Skillet har betydning for hvilke rettssikkerhetsgarantier som gjør seg gjeldende, og det er litt forskjellig innretning på domstolskontrollen for de to datatypene. Etter e-loven § 7-7 kan E-tjenesten lagre metadata i bulk¹ dersom den har en tillatelse til speiling² etter e-loven § 7-3. Søk i de lagrede metadataene er kun tillatt etter ytterligere tillatelse fra domstolen, jf. e-loven § 7-8.

¹ Innsamling av store datamengder der en vesentlig andel av informasjonen anses å være irrelevant for etterretningsformål.

² Speiling innebærer at E-tjenesten mottar en kopi av data i transitt, fra de grensekryssende kommunikasjonsstrømmene som går gjennom de utvalgte kablene. Disse speilede dataene er utgangspunktet for videre bearbeiding i tråd med e-loven, slik som lagring av metadata fra trafikken.

Lagring av innholdsdata krever også tillatelse fra domstolen, jf. e-loven § 7-9. Lagring av innholdsdata skal skje målrettet basert på domstolens tillatelse, og det er ikke adgang til å lagre innholdsdata i bulk slik det er for metadata.

4. Utvalgets uttalelse til E-tjenesten

4.1 Om skillet mellom metadata og innholdsdata

Utvalget har erfart gjennom sin kontroll med E-tjenestens metadatalagring at e-lovens definisjon av metadata og E-tjenestens tilnærming til denne definisjonen byr på kontrollmessige utfordringer. Blant annet gjelder dette at det løpende vil være tilfeller hvor en kategori av data som hovedregel vil utgjøre metadata, men i praksis i enkelte tilfeller kan omfatte innholdsdata. Videre har utvalget erfart utfordringer med metadatalisten etter e-loven § 7-7 andre ledd. Listen slik den ser ut i dag gir uttrykk for hvilke metadata som til enhver tid lagres av E-tjenesten. Blant utfordringene med listen er at den per i dag ikke inneholder nok informasjon til å kunne gjøre reelle vurderinger av alle datatyper på listen, at den har et stort volum samt at den endres regelmessig med mangelfull dokumentasjon.

Overfor E-tjenesten viste utvalget i sin uttalelse av 14. oktober 2025 til at lovgiver har innført et skille mellom innholdsdata og metadata fordi innholdet i personers kommunikasjon normalt blir sett på som det mest inngripende, og dermed nyter et sterkere vern. Dette kommer til uttrykk ved lovens strengere regulering av innholdsdata og den ytterligere rettssikkerhetsgarantien som domstolskontrollen utgjør.

Utvalget uttalte videre til E-tjenesten at det er viktig at tjenesten ivaretar formålet bak skillet mellom metadata og innholdsdata når tjenesten gjør konkrete vurderinger av om en opplysningskategori utgjør metadata eller innholdsdata. Utvalget ønsket å tydeliggjøre kontrollmessige utfordringer på dette området, som knytter seg til både lovens utforming og E-tjenestens praksis på området. Det ble uttrykt at utvalget ville arbeide med dette fremover, og løfte det til Utvalget for evaluering av etterretningstjenesteloven.

På denne bakgrunnen bemerket utvalget også overfor E-tjenesten at det var ubesvarte spørsmål om lovforståelsen knyttet til E-tjenestens metadatalagring i TI-systemet og E-tjenestens praksis, som utvalget ville arbeide videre med fremover.

4.2 Kritikk av E-tjenestens lagring av emnefelt fra e-post

Skillet mellom metadata og innholdsdata ble drøftet i Lysne II-utvalgets rapport *Digitalt Grenseforsvar* punkt 9.2.4, blant annet med utgangspunkt i e-poster. I rapporten ble det vist til at e-post vil inneholde et felt for emne eller «subject». Selv om dette er et felt som *beskriver* innholdet, ville det etter Lysne II-utvalgets syn måtte betraktes som en del av innholdet.

E-tjenesten har identifisert at det har blitt lagret data fra emnefelt i e-poster i metadatalageret. Dette er en datatype som både utvalget og E-tjenesten selv anser som innholdsdata, og følgelig i strid med loven å lagre etter § 7-7.

Utvalget uttrykte i sin uttalelse til E-tjenesten at lagring av innholdsdata i metadatalageret innebærer et brudd på e-loven § 7-7, og at skillet mellom lagring av metadata i bulk og spisset lagring av innholdsdata utgjør en grunnleggende rettsikkerhetsmekanisme, der loven gir adgang til innholdslagring kun etter målrettet innhenting med forutgående tillatelse fra domstolen. Utvalget kritiserte derfor E-tjenesten for den ulovlige lagringen av e-post emnefelt, jf. e-loven § 7-7, jf. § 7-9.

E-tjenesten har opplyst til utvalget at tjenesten ikke hentet ut statistikk på omfanget av lagringen av «e-post emnefelt» før tjenesten slettet disse dataene.

4.3 Kritikk av E-tjenestens arbeid for å forhindre lagring av emnefelt fra e-post

Utvalget stilte, som tidligere vist til, i brev av 20. desember 2024 spørsmål til E-tjenesten om hvordan e-lovens definisjon av metadata ivaretas i systemet, hvordan tjenesten kontrollerer og

sikrer at e-lovens definisjon ivaretas og hvordan metadatalistens innhold kontrolleres av E-tjenesten opp mot e-lovens definisjon.

E-tjenesten skrudde i januar 2025 av én modul som lagret data fra emnefelt i e-post. Tjenesten identifiserte i en internkontrollrapport fra april 2025 ytterligere to moduler som også inneholdt opplysningstypen e-post-emnefelt. E-tjenesten opplyste til utvalget at lagringen av metadata fortsatte i perioden mai til august for å kunne identifisere potensiell problematisk datalagring. E-tjenesten oppdaget at data fra emnefelt i e-post fortsatt ble lagret, og foretok ytterligere justeringer i månedsskiftet august/september 2025 for å skru av den resterende funksjonaliteten som medførte lagring av denne datatypen.

Utvalget uttrykte i sin uttalelse 14. oktober 2025 forståelse for at implementeringen av TI-systemet er en kompleks prosess, og at kunnskap om verktøyene må opparbeides gjennom erfaring. Videre anerkjente utvalget at E-tjenesten iverksatte tiltak gjennom sin beslutning om stans av deler av lagringen og sletting av allerede lagrede data på dette området. Det var likevel utvalgets syn at lovens tillatelse til lagring av metadata og forbud mot lagring av innholdsdata, stiller krav til E-tjenestens fremgangsmåte for å teknisk gjennomføre den tillatte lagringen. Utvalget viste også til at e-loven § 7-10 første ledd pålegger E-tjenesten å iverksette systematiske tiltak for å sikre at virksomhet etter TI-kapittelet gjennomføres i tråd med loven.

Deler av prosesseringssystemet for metadata baserer seg på anskaffet programvare som i utgangspunktet ikke er skreddersydd til E-tjenesten som organisasjon, noe som krever særlige undersøkelser og vurderinger sett opp mot den prosessering og lagring som e-loven tillater.

Med henvisning til det som ble fremhevet i tjenestens internkontrollrapport i april, påpekte utvalget at det kunne forventes at tjenesten vurderte behovet for å iverksette ytterligere tiltak raskere enn det som ble gjort.

Utvalget kritiserte i sin uttalelse på denne bakgrunnen E-tjenesten for ikke i tilstrekkelig grad å ha iverksatt tiltak for å sikre etterlevelse av e-loven ved implementeringen og iverksettingen av metadatalagringen i TI-systemet.

Vedlegg:

E-tjenestens brev til EOS-utvalget datert 31. oktober 2025

EOS-utvalget – Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-,
overvåkings- og sikkerhetstjeneste
Postboks 84 Sentrum
0101 OSLO

Dato
31.10.2025

Vår ref.

Deres/tidl. referanse

Vedrørende kritikk av produksjon av metadata i TI-systemet

1. Innledning

EOS-utvalgets har etter kontroll av E-tjenestens produksjon av metadata i TI-systemet konkludert med å kritisere tjenesten for to forhold knyttet til denne metadataproduksjonen: For den ulovlige lagringen av e-post emnefelt i metadatalageret, samt for å ikke i tilstrekkelig grad ha iverksatt tiltak for å sikre etterlevelse av e-loven ved implementeringen og iverksettingen av metadatalagringen i TI-systemet.

2. Generelle kommentarer

Jeg tar kritikken på alvor og til etterretning, og er enig i at E-tjenesten objektivt sett har lagret en datatype som vi ikke skulle ha lagret. Jeg er enig med EOS-utvalget i at tjenesten nok kunne ha gjort ytterligere undersøkelser og tiltak forut for og i løpet av test- og utviklingsfasen.

Jeg vil likevel understreke følgende:

- Etterlevelse av loven har vært styrende for alle beslutninger og tiltak vi har truffet i saken
- E-post emnefelt har aldri vært gjenstand for noen analyse eller produksjon for etterretningsformål. Problemstillingen knytter seg kun til selve lagringen.
- Lagring av e-post emnefelt ble identifisert som en problemstilling basert på E-tjenestens egen internkontroll. EOS-utvalget har vært holdt løpende orientert.
- Det ble umiddelbart truffet preventive tiltak når potensialet for mulig avvik ble oppdaget. Det skjedde før tjenesten hadde konkludert med hvordan e-post emnefelt skulle

Postadresse:
Postboks 193
Alnabru Bedriftssenter
N-0614 OSLO

Besøksadresse:
Lutvannsveien 60
N-0616 OSLO

Sivil telefon/telefaks:
+47 23 09 40 00
+47 23 09 44 66
Militær telefon/telefaks:
0510 4000 / 0510 4466

E-post/Internett:
post.etterretningstjenesten@mil.no
www.forsvaret.no
Organisasjonsnummer:
NO 974 7892 21

karakteriseres.

- Det var behov for å beholde datasettet i noe tid for tekniske undersøkelser av hva som hadde skjedd og om det var andre datatyper som var lagret i strid med loven. Når behovet for tekniske undersøkelser ikke lenger var tilstede, ble hele datasettet hvor denne datatypen fremkom slettet.

3. Nærmere om sentrale aspekter ved saken

For å opplyse saken best mulig mener jeg det er behov for å redegjøre for sakskomplekset i noe mer detalj:

3.1. Om de viktigste tiltakene som er truffet

EOS-utvalgets kritikk er basert på E-tjenestens egne funn og vurderinger knyttet til lagringen av e-post emnefelt. Det er altså tjenestens egen vurdering at dette er en datatype som ikke er forenlig med e-lovens definisjon av metadata, og at denne følgelig ikke kan lagres. At den lagringen som har skjedd representerer et avvik, er ikke bestridt. EOS-utvalget har blitt løpende orientert om saken.

Jeg ser denne saken som en bekreftelse på at det systemet lovgiver har etablert i e-loven fungerer etter hensikten. Eksternkontrollen og internkontrollen virker. EOS-utvalgets løpende kontroll med TI fungerer, ved at utvalget har kunnet følge og vurdere tjenestens arbeid og tiltak i saken i nær sanntid. Utvalget og dets sekretariat har egne adgangskort til E-tjenestens lokaler og sitt eget dedikerte lokale hos tjenesten med flere arbeidsstasjoner med tilgang til E-tjenestens systemer og informasjon.

Gjennom E-tjenestens internkontroll i januar 2025 ble lagringen av e-post emnefelt tatt opp som en problemstilling. Det har vært avgjørende for tjenesten at systemet som bygges er i tråd med de rammene som er fastsatt i lov. Utover å vurdere tiltak knyttet til denne lagringen konkret, hadde tjenesten derfor behov for å se på problemstillingen på systemnivå. Etterlevelse av de rettslige krav til TI-systemet som følger av etterretningstjenesteloven har vært styrende for samtlige handlemåter og tiltak i saken.

Jeg besluttet uten opphold å iverksette interne tiltak for å unngå at de per tid uavklarte forholdene knyttet til metadataproduksjon, sett opp mot de rettslige rammene for tjenesten, ville medføre følgefeil i andre deler av TI-systemet.

Med en gang lagringen av e-post emnefelt ble identifisert som en problemstilling, ble det straks truffet preventive tiltak for å unngå lagring i strid med e-loven, men da forut for at tjenesten hadde konkludert med at lagringen av denne datatypen var problematisk. Dette innebar bl.a. å skru av funksjonalitet som produserte denne datatypen. Når E-tjenesten senere konkluderte med at e-post emnefelt var å anse som innholdsdata, ble det videre truffet tiltak for å forhindre at e-post emnefelt ville fremkomme gjennom eventuelle operative søk i metadata basert på rettens kjennelser.

Senere i tjenestens undersøkelser i saken ble det funnet at det var behov for å gjøre ytterligere korreksjoner knyttet til lagringen av e-post emnefelt for at denne produksjonen skulle være fullstendig avskrudd. Som nevnt burde dette ideelt sett ha blitt identifisert tidligere, men de interne tiltakene for å isolere denne problemstillingen og redusere risikoen for følgefeil videre i systemet ble vurdert som tilstrekkelige så lenge arbeidet med saken pågikk.

Lagring av e-post emnefelt er nå stanset, og hele datasettet hvor denne datatypen kunne være lagret ble slettet i sin helhet medio september 2025. Datatypen har uansett aldri vært gjenstand for noen analyse eller produksjon for etterretningsformål. At hele datasettet ikke ble slettet umiddelbart, skyldtes at vi gjennom teknisk analyse av datasettet måtte forsikre oss om det ikke var flere problematiske datatyper som ble prosessert som metadata. E-tjenesten har ikke vurdert at andre datatyper som lagres ifm. metadatalagringen er å anse som innholdsdata.

Basert på kompleksiteten i denne saken, og de forutsetningene E-tjenesten er gitt for å kunne avgjøre tvilstilfeller knyttet til lagring av metadata, mener jeg at denne saken til tross for de kritikkverdige forhold generelt er håndtert med de riktige tiltakene – herunder ved å treffe umiddelbare tiltak for å isolere effekten av de problemstillingene som ble identifisert.

3.2. Avvikets årsaksforhold

3.2.1. Innledning

TI-systemet er et komplekst system som fortsatt er i byggefasen og under utvikling. Anskaffelsen skal være sluttført innen 2026. Det var påregnelig å støte på noen utfordringer av den karakter som ligger til grunn for utvalgets kritikk. På det tidspunktet tjenesten først identifiserte dette som en problemstilling er jeg enig med utvalget i at tjenesten burde ha avsatt ytterligere ressurser for å undersøke om det kunne være andre ikke-identifiserte elementer i prosesseringssystemet som likevel medførte at denne datatypen ble lagret.

I de fleste tilfeller er det relativt enkelt for E-tjenesten å avgjøre hvilke datatyper som er henholdsvis metadata og innholdsdata. Jeg vil likevel understreke at det ikke finnes noen fasit. Som i lovverket generelt ligger det et tolkningsrom også i definisjonen av metadata i e-loven § 7-7. E-loven og dens forarbeider inkluderer ingen detaljert veiledning for hvilke konkrete datatyper som faller innenfor lovens definisjon – selv om det finnes noen få eksempler. Lovgiver har anerkjent at det vil finnes tvilstilfeller, og løsningen er at E-tjenesten er pålagt å vedlikeholde en liste over metadata. En slik liste har vært tilgjengelig for EOS-utvalget så lenge data har blitt lagret.

E-tjenesten kan ikke legge til grunn at måten data opptrer på i internettrafikk uten videre passer med tjenestens rettslige rammer. Vi vurderte at et godt utgangspunkt for å løse denne oppgaven er å se hen til etablerte standarder for hvordan data opptrer i nettverkskommunikasjon, så langt disse finnes. Den grunnleggende funksjonaliteten i tjenestens prosesseringssystem baserer seg derfor på slike internasjonalt anerkjente standarder, og helt konkret er det her RFC-standarder¹ som er relevante å se hen til. Etter slike standarder skilles det normalt mellom løsningene som gjør at informasjon i det hele tatt kan sendes og leveres til en mottaker, og standarder for selve informasjonen som sendes. E-post emnefelt vil etter slike standarder ikke fremgå av selve innholdet i meldingen, men følger med denne. Sann sett vil et naturlig utgangspunkt for dataprosesseringssystemer som bygger på denne typen standarder være å sortere dette som metadata.

3.2.2. Nærmere om grensedragningen mellom metadata og innholdsdata

E-post emnefelt kan i utgangspunktet anses for å være data som beskriver annen data. Tross dette har E-tjenesten vurdert at e-post emnefelt er å anse som innholdsdata. Kjernen i TI-systemet

¹ IETF (Internet Engineering Task Force) er et stort internasjonalt samarbeid som definerer Internett standarder gjennom Requests for Comment (RFC'er). RFC'er er nummererte åpne tilgjengelige publikasjoner

baserer seg på forslagene i Lysne II-utvalgets rapport, hvor det nettopp legges til grunn at selv om emnefelt kan sies å beskrive innholdet, jf. definisjonen av metadata, må dette være å anse som innholdsdata. I det videre arbeidet med metadata, basert på e-loven og dens forarbeider, har ikke E-tjenesten funnet noen holdepunkter for å bestride dette. Det finnes imidlertid argumenter for begge syn, og konklusjonen er ikke åpenbar. Lysne II-utvalgets uttalelse om e-post emnefelt ble ikke tatt inn i eller henvist til i proposisjonen som lå til grunn for lovvedtaket.

Sett i relasjon til hvordan data opptrer i nettverkskommunikasjon, viser dette at hvordan man fornuftig kan trekke opp skillet mellom metadata og innholdsdata ut fra hvordan data opptrer i et teknologisk perspektiv, ikke nødvendigvis samsvarer med hvordan lovgiver har valgt å trekke opp skillet i det rettslige perspektivet. De hensyn som er relevante i en rettslig kontekst kan være andre enn hva som er relevant i en teknologisk kontekst.

Både tekniske standarder og Lysne II-utvalgets rapport benytter en konvolutt-analogi, hvor konvolutten representerer metadata og brevet på innsiden representerer innholdsdata. Selv om konvolutt-analogien kan være et pedagogisk verktøy for å forklare dette på, er våre erfaringer at den antagelig ikke er tidløs og presis nok for å forstå den totale kompleksiteten i et slikt system. Tjenesten vil uansett måtte tilpasse seg den teknologiske utviklingen og bruken av data.

3.4. Konsekvenser av tiltakene

Totalen av tiltak som det har vært nødvendig å treffe i saken har gått på bekostning av systemets operativitet og effekt, og de systemtekniske tiltakene som ble funnet nødvendige å gjennomføre vil også påvirke deler av systemet som rettslig sett er uproblematisk. Men dette har vært underordnet hensynet til full etterlevelse av loven.

Det er viktig at TI-systemet kommer i full operativ drift så raskt som mulig, innenfor de rammer loven oppstiller. Vi står overfor et mer alvorlig trusselbilde enn på mange tiår. TI vil kunne bidra til å avdekke, bekjempe og tilskrive cyberspionasje og cyberangrep mot Norge, trusselaktørers bruk av norsk digital infrastruktur mot mål i andre land, terrorplanlegging, fremmede staters informasjonspåvirkningskampanjer, statlige aktørers attentatplanlegging, fremmede militæroperasjoner på norsk territorium, agentkommunikasjon over nett, omgåelse av norsk eksportkontroll, frembringe informasjon om sikkerhetsutfordrende fremmede investeringer og oppkjøp i Norge, samt avdekke andre utviklingstrekk, hendelser og forhold i andre stater som kan utfordre norske sikkerhetsinteresser.

Innføringen av TI vil særlig gi et vesentlig styrket bidrag til nasjonal situasjonsforståelse innenfor cyber og cybersikkerhet og styrke evnen innen både kontraterror og kontraetterretning. Dette vil medføre en styrket evne til å finne, følge og motvirke nye og ukjente trusselaktører. De få søk som er gjennomført med rettens godkjenning i oppbyggingsfasen har allerede vist at TI har et betydelig potensial for å styrke Norges og den norske befolkningens sikkerhet. I en sak har TI bidratt til å avverge en alvorlig terrortrussel mot mål i Norge. Igjen vil jeg imidlertid understreke at e-post emnefelt har aldri vært gjenstand for noen analyse eller produksjon for etterretningsformål.

Jeg har prioritert ressurser til å finne raske og forsvarlige løsninger på den utfordring denne saken har medført, som opprettholder effektpotensialet til systemet og samtidig er fullt ut i samsvar med loven. Arbeidet vil ta noe tid, og det kan ikke utelukkes at det vil være behov for lovendringer. Men det er min intensjon at fremdriftsplanen i det alt vesentlige kan holdes.

3.5. Veien videre

De totale prosesseringssystemene i E-tjenesten utvikles for å understøtte differensierte behandlingsregler, og tjenesten er sånn sett ikke prisgitt teknologiske utgangspunkter. Dette fordrer likevel komplekse tilpasninger i prosesseringssystemene, i møte med et globalt tele- og internettlandskap som er i konstant endring. Det bemerkes at denne saken gjelder en datatype innen én form for kommunikasjon, nemlig e-post, og at det finnes utallige andre måter å kommunisere på. Dette innebærer en stor variasjon av standarder, protokoller og følgelig hvordan ulike typer data opptrer i kommunikasjonen.

Utviklingen av systemet har pågått over noe tid. E-tjenesten vil imidlertid aldri kunne si seg ferdig med dette arbeidet. Jeg forventer å møte på andre problemstillinger i videreutviklingen og driften av dette systemet, som for den øvrige virksomheten i E-tjenesten. Jeg vil innrette tjenestens innsats mot å fortsette å jobbe for å identifisere og håndtere tvilstilfeller som måtte dukke opp, herunder når det er en mulig dissonans mellom teknologi og juss. Samtidig vil jeg legge til rette for at tjenesten evner å synliggjøre denne dissonansen overfor overordnede myndigheter og EOS-utvalget. Dersom det er behov for regelverksendringer vil jeg fremme slike.

E-tjenesten omdømme og troverdighet er helt avhengig av en effektiv demokratisk kontroll. Min erfaring er at tjenestens dialog med EOS-utvalget er konstruktiv, noe som er viktig for at tjenesten på en god måte kan legge til rette for utvalgets kontrollbehov. Jeg vil legge til rette for at denne gode dialogen fortsetter. Vi vil fortsette å arbeide for at TI-systemet skal fungere så godt som mulig innenfor de lovfastsatte krav, samt å ytterligere legge til rette for en effektiv ekstern kontroll.

4. Avslutning

For at Stortinget skal få et så godt opplyst bilde av saken som mulig, ber jeg om at tjenestens syn på saken, slik det fremkommer av brevet her, inntas i eller som et vedlegg til den særskilte meldingen til Stortinget.

Nils Andreas Stensønes

Viseadmiral

Sjef Etterretningstjenesten